

Ministerstvo zemědělství má hotový komplexní plán proti suchu na příští léta, na prevenci bude dávat téměř 16 miliard korun ročně

17.5.2023 - Vojtěch Bílý, Lucie Ješátková | Ministerstvo zemědělství ČR

„Koncepte ochrany před následky sucha je zásadní materiál, ve kterém popisujeme, jakým způsobem se dlouhodobě chystáme zmírňovat dopady klimatické změny. Vycházíme při tom z nejmodernějších poznatků a inspirujeme se také zkušenostmi z realizace opatření v uplynulých letech. Musíme být včas připraveni na budoucí výskyt sucha, nerovnoměrných srážek a nárůst teploty vzduchu,“ řekl ministr zemědělství Zdeněk Nekula (KDU-ČSL).

„Adaptovat se potřebujeme o to více a rychleji, protože z aktuálního vyhodnocení hydrologické situace a v Konceptu modelovaných scénářů lze očekávat nárůst teploty vzduchu o více než dva stupně Celsia ještě před rokem 2040. Nutnost realizace adaptačních opatření, zejména efektivních opatření k zajištění vodních zdrojů pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou, zabezpečení energetických zdrojů a současně i k zadržení a posílení vody v krajině pro krajinné ekosystémy i zemědělskou produkci, je o to naléhavější,“ uvedl za spolugestora Konceptu ochrany před následky sucha ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL).

Prevence proti suchu zahrnuje různé stavby a postupy, které se vzájemně doplňují. MZe tak chce v příštích letech podporovat výstavbu a rekonstrukce rybníků, vodovodů a kanalizací, pozemkové úpravy, které vracejí vodu do krajiny, a propojování vodárenských soustav, aby bylo možné v případě sucha přivést vodu do postižených míst.

„Cílem všech opatření je zajistit dostatek pitné vody pro obyvatelstvo, zadržovat vodu v krajině, posilovat vodní zdroje a zajistit i dostatek vodních zdrojů pro dobrý stav životního prostředí a zároveň pro zemědělskou produkci,“ řekl ministr Nekula.

Na vybudování opatření každý rok MZe vynaloží téměř 16 miliard korun, z toho 40 % z národního rozpočtu a 60 % z fondů Evropské unie. Pro opatření v gesci MŽP bude potřeba ročně zhruba 9 miliard korun.

„Pro příklad, jen na potřebnou revitalizaci vodních toků počítáme s jednou miliardou korun z aktuálního Operačního programu Životní prostředí. Dotací na celou mozaiku opatření proti suchu připravujeme celou řadu, právě teď nám až do konce listopadu běží více než třicetimilionová výzva pro majitele nebo nájemce malých vodních nádrží na jejich dílčí opravy. Dobře víme, že čím více tůní, rašeliníšť, rybníků, alejí, meandrujících potoků a řek či remízků, tím pomaleji voda z krajiny odteče. Kromě toho obcím a krajům také právě teď nabízíme finance ve výši přes 18 milionů korun na zpracování studií k posouzení potenciálu zadržování vody v krajině a návrhy konkrétních opatření,“ vysvětlil ministr Hladík.

K tomu ještě přibudou vlastní prostředky investorů (např. obcí nebo podniků povodí), jejichž podíl se pohybuje obvykle v rozmezí 20-50 %, ale pro některá opatření zaměřená na ochranu přírody může být dotace až 100 %.

Materiál navazuje na koncepci pro období 2017-2022, jejíž cíle se podařilo naplnit. V těchto letech bylo na prevenci proti suchu v gesci MZe každoročně vynaloženo 13,2 miliardy korun, a v gesci MŽP 2,7 miliardy. Bylo vybudováno 686 kilometrů vodovodních sítí, 34 úpraven pitné vody a zafinancováno 63 projektů propojení vodárenských soustav, což umožnilo nově napojit 104 tisíc obyvatel. Vodní poměry v krajině posílilo 2 300 malých nádrží a rybníků a akumulací prostor rybníků zvýšilo odbahnění o 1,3 milionu metrů krychlových. Na přípravu výstavby víceúčelových vodních nádrží (Vlachovice, Kryry, Senomaty a Šanov) bylo alokováno 663 milionů korun a na rekonstrukce přivaděčů 78 milionů korun.

https://eagri.cz/public/web/mze/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2023_ministerstvo-zemdelstvi-ma-hotovy.html